

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: η απόφαση των Αρχών της Τουρκίας μοιάζει με συνειδητή όξυνση των διαθρησκειακών σχέσεων

Ο Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας σχολίασε για το πρακτορείο ειδήσεων RIA-Novosti την από 10^{ης} Ιουλίου 2020 απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας της Τουρκίας περί αλλαγής καθεστώτος του Ναού της Αγίας Σοφίας Κωνσταντινουπόλεως.

– Τι σημαίνει η σημερινή απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας της Τουρκίας και το διάταγμα του Ερντογάν για το καθεστώς της Αγίας Σοφίας;

– Το Συμβούλιο Επικρατείας της Τουρκίας ακύρωσε την απόφαση της τουρκικής κυβερνήσεως του 1934 περί του μουσειακού καθεστώτος της Αγίας Σοφίας. Βάσει αυτού ο Πρόεδρος της Τουρκίας μεταβίβασε το κτίριο στη δικαιοδοσία της Διεύθυνσης Θρησκευτικών Υποθέσεων της Τουρκίας για την διοργάνωση ακολουθιών. Η Αγία Σοφία έγινε ξανά μουσουλμανικό τέμενος, όπως και την οθωμανική εποχή.

– Σε τί οφείλεται μια τέτοια απόφαση; Υπάρχει έλλειψη τζαμιών στην Τουρκία;

– Η απόφαση εξηγείται από την εσωτερική πολιτική πραγματικότητα της χώρας και πρωτίστως από τις απαιτήσεις της πλέον ακραίας μερίδας των μουσουλμάνων. Κρίνοντας εν συνόλω για τη σημερινή ηγεσία της Τουρκίας αυτές τώρα είναι σημαντικότερες από την άποψη της διεθνούς κοινής γνώμης, τη θέση των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών ή, ας πούμε, την αρνητική αντίδραση της UNESCO.

– Είναι δυνατές κάποιες συμβιβαστικές λύσεις και ποιου είδους; (Ενδεχομένως ο διαχωρισμός του κτιρίου για παράλληλη χρήση από μουσουλμάνους τις Παρασκευές και από χριστιανούς τις Κυριακές;)

– Δεν γνωρίζω παραδείγματα τέτοιων συμβιβασμών και δεν νομίζω ότι εν προκειμένω είναι δυνατές ή κατάλληλες.

– Πώς αυτή η απόφαση θα επηρεάσει τις σχέσεις με την Τουρκία, τις προσκυνηματικές επισκέψεις και τον τουρισμό;

– Αναμφιβόλως, θα τις περιπλέξει. Για τους ορθοδόξους χριστιανούς η Αγία Σοφία Κωνσταντινουπόλεως παραμένει ιερό προσκύνημα παγκοσμίου σημασίας και η επαναφορά του καθεστώτος του μουσουλμανικού τεμένους θα αντιμετωπισθεί αρνητικά από πολλούς, συμπεριλαμβανομένης και της χώρας μας. Δεν θα ήθελα να κάνω οξείες εκτιμήσεις, αλλά μια τέτοια απόφαση μοιάζει με συνειδητή όξυνση των διαθρησκειακών σχέσεων – τόσο στην Τουρκία, όσο και παγκοσμίως. Δεν είμαι εγώ, που ορίζω τους υπεύθυνους γι' αυτό, θα τους ορίσει η ιστορία.